

Jestliže tedy, jak nesporno, st-li bylo dáno povolení ke stavbě na pozemku č. kat. . . . v Č., ač snad — což ze spisů není patrné — nepředcházelo prohlášení pozemku toho za stavební, je tím již dán dostatečný podklad pro to, aby mu byl vyměřen také podle § 1 prav. poplatek za přeměnu jeho pozemku dosud nezastavěného na staveniště.

Stížnost ovšem namítá dále, že není správný předpoklad úřadu, jakoby pozemek č. kat. . . . v Č. byl býval v celém rozsahu prohlášen za pozemek stavební. Podkladem této námítky je názor, že poplatek podle § 1 prav. vyměřuje se pouze z plochy, již zabírá stavební místo, čímž — jak patrné z dalšího — stížnost miní plochu skutečně zastavěnou. Než tento názor je mylný. Podle § 1 prav. vyměřuje se poplatek sazbou 20 h z každého m<sup>2</sup> »plochy k parcelaci určené«, čímž dlužno rozuměti celé staveniště, a nikoliv pouze onu jeho část, která je budovou na něm postavenou skutečně zaujata (srov. Boh. A 9050/31). St-lé netvrdí, že by stav. povolením ze 16. května 1929 bylo bývalo stavebně-právně disponováno pouze ohledně určitého dílu parcely č. kat. . . . Vztahovalo-li se však podle toho stav. povolení — jak ostatně také patrné ze spisů správních — na celý pozemek, pak nutno tento celý pozemek pokládati za staveniště a tedy ve smyslu § 1 prav. také za plochu poplatnou. Je tedy i tato námítka stížnosti bezdůvodná.

#### Č. 10.447.

**Živnostenské právo: \* Jen po živnostensku konané provádění vysokých a jiných příbuzných staveb bez oprávnění spadá pod trestní sankci § 17 odst. 1 zák. o stavebních živnostech č. 193/1893 ř. z.**

(Nález ze dne 28. března 1933 č. 5434/31.)

V ě c: Gustav M. a spol. v R. proti zemskému úřadu v Praze o přešupky zákona o stavebních živnostech.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Trestním nálezem okresního úřadu v Rumburku z 18. listopadu 1929 byl Gustav M., starosta města R., pro přešupek § 17 zák. z 26. prosince 1893 č. 193 ř. z., spáchaný podle udání a výsledku šetření tím, že pro městskou obec R., která nemá stavitelské koncese, dal několik staveb provést ve vlastní režii městskými staviteli, odsouzen podle § 132 a) živn. ř. k pokutě 300 Kč, pro případ nedobytnosti k vězení v trvání 30 dnů. Trestním nálezem z téhož dne byli městští stavitelé Jindřich W. a Antonín E. odsouzeni pro přešupek § 16 zák. č. 193/1893 ř. z., spáchaný tím, že jako městští zaměstnanci provedli pro městskou obec R., která nemá stavitelské koncese, několik staveb, čímž se dopustili krytí neoprávněného provozu živnosti podle § 133 c) živn. ř., k pokutě 300 Kč, v případě nedobytnosti k vězení v trvání 30 dnů.

Nař. rozhodnutím nevyhověl žal. úřad odvolání Gustava M., poněvadž skutková podstata přešupku mu za vinu kladeného jest prokázána oznámením společenstva stavitelů v Liberci a vlastním doznáním. K vývodům odvolání podotknuto toto: K námítce, že potrestaný nebyl vyslechnut, aby se ospravedlnil, nelze přihlížeti, neboť ze spisů je patrné,



že městský úřad v R. podal dne 13. listopadu 1929 zprávu podepsanou starostou M., která začíná po německu slovy: »Das unterzeichnete Stadtamt gibt folgende Rechtfertigung ab.« Dále se podotýká, že podle § 17 odst. 1 zák. z r. 1893 mají býti potrestány osoby, které nenabyvše oprávnění k provádění pozemních i jiných příbuzných staveb, provádějí takové stavby, k nimž potřebí jest úředního povolení. Podle znění tohoto ustanovení zákonného není podmínkou trestnosti, aby předmětná nedovolená činnost byla prováděna po živnostensku. To má platnost jak pro osoby fysické, tak i pro osoby právnické, tudíž pro obce, které jsou oprávněny prováděti stavební práce ve vlastní režii a pro vlastní účely jen mají-li samy příslušnou koncesi a schváleného zástupce. — Druhým nař. rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání Jindřicha W. a Antonína E., poněvadž skutková podstata přestupku jest prokázána oznámením společenstva stavitelů v Liberci a vlastním doznáním. Co do odůvodnění odkázáno na odůvodnění připojené k rozhodnutí o odvolání starosty Gustava M.

O stížnostech uvážil nss toto:

Jest nesporno, že obec města R. nemá živn. oprávnění stavitelského a že stavby, o které jde, byly provedeny ve vlastní režii obce za vedení a dozoru městských úředníků Jindřicha W. a Antonína E., kteří, jak žal. úřadem jest nepopřeno, mají stavitelskou koncesi. Žal. úřad vychází zřejmě z názoru, že Gustav M. jako starosta obce jest trestně zodpovědným subjektem za přestupky spáchané obcí, a shledává základ pro potrestání jeho v ustanovení § 17 zák. č. 193/1893 ř. z., jež si vykládá tak, že není podmínkou trestnosti podle tohoto ustanovení, aby činnost tam uvedená byla prováděna po živnostensku, nýbrž že trestnost je dána i tam, kde stavební práce jsou prováděny ve vlastní režii a pro vlastní účely. Po názoru žal. úřadu stačí tedy jakékoliv provádění stavebních prací bez příslušné koncese, i když se tak neděje po živnostensku.

Pokud pak jde o Jindřicha W. a Antonína E., byli tito odsouzeni pro přestupek § 16 cit. zák., tedy pro krytí neoprávněného provozu živnosti; co do odůvodnění bylo odkázáno na odůvodnění připojené k rozhodnutí o odvolání starosty Gustava M. Z tohoto poukazu dlužno souditi na právní názor žal. úřadu, že přestupek »krytí« podle § 16 jest dán i tam, kde osoba krytá neprovozuje živnost, neprovádí tedy práce stavební po živnostensku, poněvadž jinak by nař. rozhodnutí bylo samo s sebou v rozporu.

Nss nemohl shledati, že by nař. rozhodnutí, vyřizující odvolání obou posléze jmenovaných st-lů, bylo ve shodě se zákonem.

Podle § 16 zák. č. 193/1893 ř. z., pro jehož přestoupení byli tito st-lé potrestáni, mají býti stavební živnostníci v § 1 jmenovaní, kteří svého oprávnění zneužívají ku krytí nedovoleného provozování živnosti osob třetích, potrestáni podle trestních ustanovení živn. řádu. Z dikce tohoto ustanovení plyne zcela nepochybně, že jen tam, kde stavební živnostník zneužívá svého oprávnění ku krytí nedovoleného provozování živnosti osoby třetí, nastává trestnost osoby kryjící, čili, že tam, kde osoba třetí živnost neprovozuje, o »krytí« ve smyslu cit. § 16 nemůže býti řeči a že tu pak není dána skutková podstata přestupku v § 16 normovaného.



Tím, že se žal. úřad odvolal na důvody rozhodnutí o odvolání Gustava M., kde se st-lem namítaná okolnost, že dotyčné stavební práce se neprovozují po živnostensku, prohlašuje za nerozhodnou, postavil se žal. úřad i v tomto případě na shodné stanovisko — jak již shora bylo uvedeno —, uznáv tím také zároveň správnost námitky, obsažené v odvolání, že provádění oněch stavebních prací se neděje po živnostensku (pro opak nebylo by ve spisech ostatně opory.) Ale pak nemá podle shora uvedeného názor žal. úřadu oporu v zákoně a bylo toto nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Avšak i stížnost starosty Gustava M. je důvodnou.

Paragraf 17 cit. zák., pro jehož přestoupení byl st-l podle § 132 lit. a) živn. ř. potrestán, stanoví v odst. 1 toto: »Osoby, které nenabyvše oprávnění ku provádění pozemních a jiných příbuzných staveb, provádějí takové stavby, k nimž potřebí jest úředního povolení, potrestány buďte podle trestních ustanovení živn. řádu.«

Jest arcit' pravda, že toto ustanovení neuvádí výslovně, že k založení skutkové podstaty zde uvedeného přestupku jest zapotřebí živn. provozování takových staveb bez nabytí oprávnění, avšak z této okolnosti samotné nelze ještě dospěti k závěru, k jakému došel žal. úřad.

Zákon z 26. prosince 1893 č. 193 ř. z., upravuje — jak ve svém záhlaví výslovně praví — »koncesované živnosti stavební«, které v § 1 taxativně vypočítává. Dlužno proto při interpretaci jednotlivých jeho ustanovení vycházeti zásadně z toho, že zamýšlená úprava vztahuje se jen na takovou stavební činnost, která jest vykonávána po živnostensku. Stanoví-li se tedy v odst. 1 § 17, že »osoby, které nenabyvše oprávnění ku provádění pozemních staveb a jiných příbuzných staveb, provádějí takové stavby, k nimž potřebí jest úředního povolení«, mají býti potrestány podle trestních ustanovení živn. řádu, možno a priori tomuto předpisu rozuměti tak, že tu zákon tresty (sc. podle živn. řádu) chce stíhati nikoli každé jakékoliv provádění staveb, nýbrž jen ono, které se děje jako živnost. Tomu není nijak na závalu, že na uvedeném místě se praví: »Osoby, které . . . . provádějí takové stavby . . . .« a ne: »Osoby, které . . . . provádějí stakové stavby po živnostensku . . . .«, neboť požadavek živnostenského provádění plyne logicky již z vytčeného shora účelu zákona, aniž by musil býti zvlášť expressis verbis stanoven. Pro správnost tohoto výkladu ustanovení odst. 1 § 17 mluví jasně následující hned odstavec 2 tohoto paragrafu, jenž jedná o propadnutí peněz, které by osoby v I. odstavci řečené pro krytí svého neoprávněného provozování živnosti některému stavebnímu živnostníkovi slíbily.

Měl-li by opětovně dotčený předpis odst. 1 § 17 míti, jak soudí žal. úřad, ten smysl, že se jím staví pod sankci trestních ustanovení živn. řádu provádění stavby i tehdy, když se nekoná po živnostensku, vymyslel by se z rámce úpravy stavebních živností intendované zákonem, jak nahoře vyloženo, neboť by neupravoval stavební živnost, třeba bez oprávnění provozovanou, nýbrž činnost jinou, které se znaků živn. činnosti nedostává. K tomu však, aby se mohla vůle zákona i po této — podstatně jiné — stránce pokládati za nepochybně projevenou, bylo by nezbytně zapotřebí výslovného pozitivního ustanovení, jehož nikde v zák. č. 193/1893 ř. z. naléztí nelze.



Z uvedeného se podává, že skutková podstata § 17 odst. 1 zák. č. 193/1893 ř. z. jest dána jen tehdy, děje-li se provádění pozemních a jiných příbuzných staveb bez oprávnění po živnostensku a že opačný názor žal. úřadu je mylný. Zakládá-li taková činnost jiný přestupek, zejména snad přestupek stav. řádu, nemohl nss zkoumat, poněvadž nař. rozhodnutí vyslovuje trestnost st-lovu jen s hlediska cit. § 17. V tom jest však v rozporu se zákonem.

#### Č. 10.448.

**Pojištění nemocenské. — Řízení správní:** Uložila-li okr. nemoc. pojišťovna v platebním výměru straně povinnost zaplatiti pojišťovně podpůrný náklad za zaměstnance do určité lhůty od doručení platebního výměru, nemůže odvolací úřad, zamítaje odvolání, popírající jediné povinnost k náhradě podpůrného nákladu, o své újmě změnití onu lhůtu udanou ve výměru pojišťovny.

(Nález ze dne 28. března 1933 č. 5407.)

**Věc:** Okresní nemocenská pojišťovna v Žilině proti zemskému úřadu v Bratislavě o podpůrný náklad za Alžbětu H.

**Výrok:** Nař. rozhodnutí, pokud k zaplacení stanoví lhůtu 15 denní od doručení, se zrušuje pro nezákonnost.

**Důvody:** Výměrem ze 7. září 1929 uložila okresní nemocenská pojišťovna v Žilině Cyrilu G., hostinskému ve V., podle § 20 odst. 2 zák. č. 221/24, aby do 15 dnů ode dne doručení tohoto výměru zaplatil pojišťovně náklad v částce 744 Kč 10 h, který jí vznikl z onemocnění Alžběty H., kterou Cyril G. od 6. dubna do 9. května 1929 zaměstnával, aniž ji k pojištění přihlásil. Tento platební výměr byl v cestě instanční potvrzen výměrem okresního úřadu v Žilině z 10. února 1930 a dalšímu odvolání Cyrila G. žal. úřad nař. rozhodnutím nevyhověl, potvrdiv výměru úřadu I. stolice a dodav, že Cyril G. je podle § 20 odst. 2 zák. č. 221/24 Sb. »povinen zaplatiti okresní nemocenské pojišťovně v Žilině za nepřihlášenou Alžbětu H. náhradu nemoc. nákladu v částce 744 Kč 10 h do 15 dní po doručení tohoto rozhodnutí pod exekucí.«

Na toto rozhodnutí podala stížnost okresní nemocenská pojišťovna v Žilině. Míní, že žal. úřad uvedeným dodatkem, určujícím splatnost a vykonatelnost náhrady podle § 20 odst. 2 zák. č. 221/24, překročil svou kompetenci a octl se v rozporu s ustanovením zákona. — Stížnosti bylo přisvědčiti.

Jak vpředu řečeno, uložila okresní nemocenská pojišťovna v Žilině platebním výměrem Cyrilu G., aby zaplatil tam uvedený podpůrný náklad do 15 dnů ode dne doručení platebního výměru; tento platební výměr byl opravným prostředkem strany předložen správním úřadům k instančnímu přezkoumání ve smyslu § 239 zák. č. 221/24 ve znění zák. č. 184/28. V opravných prostředcích popíral zaměstnavatel jediné pojistnou povinnost Alžběty H., nevznesl však námitky proti platebním modalitám stanoveným výměrem pojišťovny.